

Skatteministeriet
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

Att.: André Due Pomowski

Pr. mail: adp@skm.dk og
lovgivningoekonomi@skm.dk

15. oktober 2021

Høringsvar – Forslag om ændring af momsloven m.fl. – Kunstnermoms, moms på undervisning, fjernsalg af punktafgiftspligtige varer m.v.

Skatteministeriet har den 17. september 2021 sendt et udkast til lovforslag om ændring af momsloven og forskellige andre love i høring.

Dansk Erhverv har følgende bemærkninger til visse dele af forslagene på henholdsvis moms- og punktafgiftsområdet.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv skal indledningsvist bemærke, at det henset til det omfangsrige forslag med en lang række delelementer havde været ønskværdigt med en længere høringsfrist. Særligt med tanke på at flere af forslagene har endog meget vidtrækkende konsekvenser for en række brancher, aktører og interessenter i øvrigt.

Vores høringssvar skal derfor læses i lyset af den begrænsede tid vi har haft til rådighed, da det ikke nødvendigvis er alle detaljer af relevans, som vi har haft tid nok til at bearbejde og analysere med den fornødne grundighed.

Særligt i forhold til forslaget om at ændre momsreglerne for kunstnerisk virksomhed og momsfritagelsen for undervisning vil der helt givet være forhold, der bør undergives en grundigere behandling end tilfældet er i lovforslaget og dets bemærkninger, herunder Skatteministeriets vurdering af de administrative og økonomiske konsekvenser af forslaget.

Specifikke bemærkninger

Momsfritagelsen for kunstnerisk virksomhed

Mangelfuld inddragelse af interessenter

Helt overordnet set bemærker Dansk Erhverv, at vi gennem Skatteministeriets departement er blevet oplyst om, at der allerede tilbage i 2020 i regi af Kulturministeriet og Skatteministeriet har været en længerevarende dialog og møderække med et lille udpluk af de brancher og aktører i øvrigt, som forslaget rammer. Et udpluk der ikke har inkluderet så vigtige spillere som eksempelvis

Danske Mediedistributører, antenneanlæg herunder Forenede Danske Antenneanlæg, tv-distributører m.fl. Disse aktører fremgår end ikke alle sammen af høringslisten. Dette på trods af, at det af Skatteministeriet anslåede merprovenu forventes at stamme fra dyrere tv-abonnementer.

Denne forudgående, selektive dialog har dermed uheldigvis ikke inddraget samtlige de centrale interessenter i forhold til en så omfattende ændring af den gældende retstilstand og administrative praksis på området for momsfrigørelsen af kunstnerisk virksomhed og immaterielle rettigheder.

Den manglende inddragelse af samtlige relevante aktører medvirker uden tvivl til et ikke gennemarbejdet og i øvrigt underbelyst forslag med tilhørende bemærkninger.

Materielle bemærkninger

Dansk Erhverv opfordrer Skatteministeriet til at inddrage al relevant EU-domstolspraksis, som kan være med til at afklare, om der findes praksis, som taler for en bevarelse af den mangeårige, gældende danske momsfrigørelse og administrative praksis.

Henset til forslagens vidtrækkende både økonomiske og administrative konsekvenser bør det ligeledes overvejes at rette henvendelse til EU-Kommissionen med henblik på en endelig afklaring af, hvilke reelle forpligtelser Danmark har i forhold til at agere i overensstemmelse med både Moms-systemdirektivet og EU-Domstolens praksis.

Begrebet afgiftspligtig person

Det fremgår af forslaget, at der skal skelnes mellem kunstneres forskellige vederlag og kontrakter, herunder om de vederlag de optjener, hidrører fra udøvelse af kunst eller overdragelse af rettigheder. Både kunstnere og forvaltningsorganisationer vil dermed skulle skelne mellem, om der er tale om momsbelagte ydelser eller ej, og om de er momsregistreringspligtige i øvrigt, hvilket stiller store krav til begge aktører.

Der bør ske en præcisering af, hvordan denne skelnen skal foregå i praksis.

Økonomiske konsekvenser

I forhold til Skatteministeriets bemærkninger om de økonomiske konsekvenser af forslaget for erhvervslivet, forekommer disse at være både urealistiske og bygget på et ikke-eksisterende eller tvivlsomt fundament. Således vil ikke alle aktører kunne overvælte momsen på forbrugerne eller kunderne som eksempelvis en række af de ikke-kommercielle radiostationer, almennyttige foreninger og andre der ikke kan fratække moms af deres udgifter.

Dertil kommer, at det på tv-distributionsområdet er kunderne, der bliver de store tabere, da en fremadrettet momspligt alt andet lige vil blive overvæltet på kunderne på den lidt længere bane. Inden da vil der blive tale om trecifrede millionomkostninger for tv-distributørerne, da der vil gå et vist tidsrum, inden der vil kunne ske så store forventede prisstigninger på den enkelte tv-pakke. En prisstigning, der forventes at komme til at ligge i omegnen af 15 – 20 kr. månedligt pr. tv-abonnement på et i øvrigt prisfølsomt og stærkt kompetitivt marked.

Ligeledes forekommer ministeriets skøn over statens provenu på ca. 200 mio.kr. netto årligt at være misvisende. Alene rettighedsbetalingerne knyttet til mediedistributører og antenneanlæg kan opgøres til at udgøre godt 1,2 mia.kr. årligt fordelt på retransmissionsvederlag og digitale rettigheder, hvilket vil udløse et moms krav på ca. 300 mio.kr. alene relateret til tv-markedet.

I relation til de aftagere, der ifølge forslaget rammes, som ikke har mulighed for at fradrage den nye moms på rettighedsbetalinger, bør også nævnes hele sektoren for almennyttige foreninger, der bl.a. står for en del festivaler og andre events i kulturlivet, hvilket i sidste ende vil påvirke det overskud, der går til velgørende formål i negativ retning. Dette i kombination med at en fordyrelse af entrébilletterne alt andet lige fører til færre gæster vil påvirke de almennyttige foreningers økonomi og eksistens.

Administrative konsekvenser

Det fremgår af lovforslaget, at forslaget ingen administrative konsekvenser har for erhvervslivet, hvilket helt savner mening.

I praksis vil det blive overordentligt vanskeligt for bl.a. forvaltningsorganisationer, forlag og kunstnere at håndtere en momspligt. Dette hænger ikke mindst sammen med mange kunstners "kludetæppeøkonomi", også kendt som flerkilde-problemet. Her er den enkelte kunstners økonomi sammensat af indtægter fra flere forskellige kilder hidrørende fra forskelligartede aktiviteter, såsom udøvende kunst, undervisning, en flerhed af rettighedsvederlag/-indtægter. Indtægter som fremadrettet vil være en blanding af momsfrie og momspligtige indtægter og i øvrigt ofte svinger fra år til år, hvilket i praksis må forventes at være reelt uhåndterbart for de allerfleste kunstners vedkommende.

Således må det ud fra de mangeårige dårlige erfaringer med håndteringen og indberetningen af B-indkomst forventes, at det næppe bliver nemmere at skulle håndtere både B-indkomst og moms for den enkelte kunstner og rettighedshaver. Denne øgede kompleksitet vil udgøre en reel udfordring for rigtig mange udøvende kunstnere, der samtidig er rettighedshavere.

En særlig administrativ – og økonomisk – udfordring består i forvaltningsorganisationernes udbetaling af ophavsretsvederlag til rettighedshaverne, da en fremadrettet momspligt vil være særdeles vanskelig hvis ikke umulig at håndtere i praksis. Dette hænger bl.a. sammen med, at blandt andet forvaltningsorganisationer og forlagene ingen reel mulighed har for at føre en pålidelig kontrol med de enkelte rettighedshaveres momsforhold. Hertil kommer at en meget stor andel af rettighedshaverne modtager ganske små beløb på årsbasis, hvilket medfører, at der er tale om CPR-numre og ikke kontrollerbare CVR-numre.

Hvordan skal forvaltningsorganisationer, forlag m.fl. forholde sig til efterfølgende korrektioner i form af eventuelle krediteringer, og er det den enkelte rettighedshavers eller forvaltningsorganisationens ansvar i sidste ende, at der bliver afregnet korrekt moms?

Derudover lægges der i forslaget op til, at forvaltningsorganisationerne, forlagene m.fl. frem for at modtage fakturaer fra kunstnerne i stedet kan benytte afregningsbilag, der udstedes af organisati-

onerne til den enkelte kunstner eller rettighedshaver. En sådan løsning kræver imidlertid en særskilt, forudgående aftale med hver enkelt kunstner, hvilket i praksis næppe vil være hverken realistisk eller gennemførbart, særligt når det gælder rettighedshavere med mindre tilgodehavender. Dertil kommer kravet om, at beløbsmodtageren skal godkende hvert enkelt afregningsbilag, før der kan ske udbetaling, hvilket øger den administrative byrde yderligere.

Det må forventes både at udgøre en administrativ og økonomisk konsekvens for erhvervslivet, at der vil skulle ansættes op til flere administrative medarbejdere hos en lang række af de berørte forvaltningsorganisationer m.v., som fremadrettet skal afse ressourcer til at håndtere momsbelagte transaktioner.

Vederlag fra udlandet

Flere forvaltningsorganisationer modtager vederlag fra og udbetaler vederlag til forvaltningsorganisationer i andre lande. Det bør afklares, hvordan disse vederlag skal håndteres momsmæssigt i praksis, herunder hvilken økonomisk indvirkning det får på de danske rettighedshavere.

Markeds- og konkurrencemæssige virkninger

Konkurrenceforholdene på mediemarkedet og presset på den danske rettighedsmodel er et af de temaer, som forventes at blive taget op, når regeringen senere på året indkalder til forhandlinger om en ny flerårig medieaftale. I det lys er det problematisk at en gennemførelse af lovforslaget i dets nuværende form vil medføre yderligere forringede konkurrenceforhold på tv-markedet, hvor tv-distributører i forvejen er konkurrencemæssigt udfordrede i forhold til de store udenlandske streamingtjenester. Disse streamingtjenester opererer typisk ikke efter den danske rettighedsmodel, hvor der sker betaling for rettigheder ved retransmission og digital tilgængeliggørelse via tv-abonnement hos distributør eller antenneanlæg. Derfor vil de ikke blive påvirket i samme grad. Dertil kommer, at den forventede negative effekt på salget af tv-pakker kan medføre en betydelig nedgang i den samlede økonomi for dansk indholdsproduktion og påvirke hele værdikæden af tv-producenter, kunstnere m.fl. og i sidste ende svække dansk indhold og public service.

Valg af momsperiode

Da en række forvaltningsorganisationer ofte har endog store udsving i deres indtægter og udgifter særligt i begyndelsen af året, bør det overvejes at indføre en vis fleksibilitet i forhold til momsafregningsperioden, således at det ikke nødvendigvis bør føre til månedsafregning, selvom der i begyndelsen af året refunderes større købsmomsbeløb. Her vil en vis fleksibilitet være ønskværdig.

Ikrafttrædelsestidspunktet

En så gennemgribende ændring af den momsmæssige behandling af rettigheder som den foreslåede vil kræve langt mere tid end det år, der lægges op til i forslaget.

Der må forventes at være flere hundrede tusinde af berørte aktører i det danske økosystem og flere millioner af berørte transaktioner i den samlede danske rettighedsøkonomi, hvorfor en eventuel ikrafttrædelse tidligst vil kunne finde sted efter en tidskrævende omstilling og tilpasning af: it-systemer, fakturerings- og bogføringssystemer, udbetalinger, håndtering af vederlag fra mange lande, ændret regnskabspraksis, hele kontraktgrundlaget, der ligger til grund for de immaterielle

rettigheder m.v. Der bør derfor være en betydeligt længere implementeringsperiode end forudsat i forslaget.

Dertil kommer de ikke ubetydelige ressourcer og den tid en vejledningsindsats vil kræve fra bl.a. Skatteforvaltningens side for at sikre implementeringen af en ændret momsmæssig håndtering af rettigheder.

Derudover er der et behov for at afklare, hvordan ikrafttrædelsestidspunktet vil skulle håndteres i praksis af bl.a. forvaltningsorganisationerne, når der eksempelvis er tale om løbende aftaleforhold med brugere, forudbetalinger og lignende.

Nedsættelse af arbejdsgruppe

Skatteministeriet opfordres endeligt til at overveje, om der bør nedsættes en arbejdsgruppe, som på tværs af skatteforvaltningen og samtlige rettighedshavere, forvaltningsorganisationer, kunstnere, indholdsproducenter, tv-distributører og aktører i øvrigt, skal se nærmere på alle de konkrete udfordringer forbundet med en indførelse af moms på området, herunder med det formål at indføre reglerne så EU-konformt og lempeligt både økonomisk og praktisk håndterbart som muligt.

Momsfritagelsen for undervisning

Det fremgår af forslaget, at den nuværende momsfritagelse for undervisning i momslovens § 13, stk. 1, nr. 3, ikke stemmer overens med det bagvedliggende Momssystemdirektiv, idet direktivet tillige momsfritaget privattimer givet af undervisere på skole- eller universitetsniveau. En momsfritagelse som gælder alle, der giver privatundervisning, og ikke kun offentligretlige organer eller andre organer, der er anerkendt af medlemsstaten.

Forslaget lægger op til, at denne formulering i direktivteksten indføres i den nuværende bestemmelse, og ifølge Skatteministeriets departement er tilføjelsen ikke udtryk for en lovændring eller ændring af praksis, idet formuleringen i henhold til gældende praksis er indfortolket i den gældende momsfritagelse for undervisning.

Skatteministeriets departement nævner i forlængelse af præciseringen af lovbestemmelsen, at den hidtil gældende danske fortolkning af begrebet skoleundervisning er blevet underkendt af EU-Domstolen i en sag, der omhandler en køreskole i Tyskland. Ifølge gældende dansk praksis er undervisning i eksempelvis sprog, musik og legemsøvelser omfattet af den danske momsfritagelse, så længe der ikke er tale om kursusvirksomhed med gevinst for øje.

Ved vurderingen af den tyske køreskoles undervisning nåede EU-Domstolen frem til, at der var tale om en specialiseret undervisning, som ikke var momsfritaget, idet der ikke var tale om overførsel af viden og færdigheder vedrørende en bred og varieret mængde af emner såvel som uddybning og udvikling heraf, hvilket kendetegner skole- og universitetsundervisning.

Skatteministeriets departement bemærker, at dommen ikke kræver en ændring af den danske momslov, men alene en ændring af praksis, der foretages af skatteforvaltningen.

En fortolkning af den præcise rækkevidde af EU-Domstolens dom i forhold til gældende dansk praksis, og hvor vidt dommen fører til en praksisændring, bør ske i regi af Skattestyrelsen i form af udarbejdelsen af et styresignal, der bygger på en grundig forudgående dialog med samtlige de mulige berørte brancher, virksomheder, erhvervsorganisationer og aktører i øvrigt.

Registrering for fjernsalg af punktafgiftspligtige varer

Med lovforslaget foreslås det også at ændre reglerne for registrering for punktafgifter ved fjernsalg af punktafgiftspligtige varer. Fremadrettet vil virksomheder fra andre EU-lande skulle registreres for at betale punktafgifter ved salg af punktafgiftspligtige varer til danske forbrugere, hvis den nye fjernsalgsgrænse på 10.000 € efter OSS-ordningen overstiges.

Dansk Erhverv er meget positive overfor forslaget om at lade fjernsalgsreglerne for punktafgifter følge den relativt lave fjernsalgsgrænse for momsregistrering. Der må forventes at være en lang række udenlandske virksomheder, der skal registreres, hvormed det sikres, at danske virksomheder ikke bliver udsat for urimelig konkurrence som følge af manglende punktafgiftsregistrering i relation til fjernsalg til danske forbrugere.

Dansk Erhverv står til rådighed, såfremt Skatteministeriets departement ønsker en uddybning af nærværende høringssvar.

Med venlig hilsen

Ulla Brandt

Fagchef for moms, regnskab og revision